

ဓမ္မစကားပြေလာ ပုံစုအပြိုင်အဖွဲ့များ

ခင်မြတ်သွယ်*

စာတမ်းအကျဉ်း

လူမျိုးတစ်မျိုးစီ၏ ကိုးကွယ်ယူကြည့်မှန်င့် ယဉ်ကျေးမှု ဓလ္လာထုံးစံများကို အခြေခံ၍ ဓမ္မစကားပြေ စာပေတို့သည် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ဓမ္မ စာပေသည် လူတို့၏ထွက်ပေါက်လည်း ဖြစ်သကဲ့သို့ စိတ်၏ပြုတင်းပေါက် လည်း ဖြစ်သည်။ ဤစာတမ်းတွင် ဓမ္မစကားပြေစာပေ အတွင်းရှိ အပြိုင်အဖွဲ့ ပုံစံများကို ရေးဟန်ရှုထောင့်မှ လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ ဤသို့ တင်ပြရာ၌ ဓမ္မစကားပြေစာပေအတွင်းရှိ အရေးအသားများကို ရေးဟန် ပညာလာ အပြိုင် အဖွဲ့၊ ပုံစံ (၈)မျိုးဖြင့် ချိန်ထိုးလေ့လာ တင်ပြပါမည်။ ဤလေ့လာမှုသည် စာပေနှင့် ဘာသာစကား ဆက်စပ်လေ့လာမှုနယ်ပယ်အတွက် အထောက်အကူ ပြနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

**သေးဇူတ်ဝေါဘာရများ - အပြိုင်အဖွဲ့ပုံစံ၊ ရေးဟန်၊ ရေးဟန်ပညာ၊
ပုံစံတူစကားစုများ**

နိဂုံး

ရေးဟန်ပညာသည် ဘာသာစကား လေ့လာမှုနယ်ပယ်နှင့် စာပေလေ့လာမှု နယ်ပယ်တို့၏ ဆုံးမှတ်ဖြစ်သည်။ ထိုဆုံးမှတ်တစ်ခု၏ ပညာရပ်ကျယ်ပြန်နက်ရှိုင်းမှုကို စကားပြေအမျိုးအစား တစ်ခုဖြစ်သည့် ဓမ္မစကားပြေအတွင်းမှ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ အရ အပြိုင်အဖွဲ့ပုံစံများ ပါရှုမှုကို ရေးဟန်ပညာနယ်ပယ်ရှိ ခွဲခြမ်းစိစစ်သောနည်းဖြင့် ဖော်ထုတ်တင်ပြထားသော စာတမ်းဖြစ်ပါသည်။

၁။ ပုံစုအပြိုင်အဖွဲ့၁

ပုံစံတူ အပြိုင်အဖွဲ့ဟူသည် စာရေးသူ၏ ဖန်တီးမှု အတတ်ပညာ တစ်ခုဖြစ်ပြီး ပုံစံတူ စကားလုံးများ၊ ပုဒ်များ၊ ဝါကျခွဲများ၊ ဝါကျများကို အကြောင်းအရာအရ နှိုင်းယူဉ်ဖော်ပြရာတွင် ဖွဲ့စည်းပုံအားဖြင့် တစ်ဖက်တစ်ချက်စီ၌ နေရာချထား၍

° Parallelism

* ဒေါက်တာ၊ ကထိက၊ မြန်မာစာဌာန၊ ရန်ကုန်တဗ္ဗာသို့၍

တူညီသည့် ပုံသဏ္ဌာန်များ ဖြစ်ပေါ်စေခြင်းကို ဆိုလိုကြောင်း မော်နာနှင့် ချိုက်ချုပ်တို့က ယူဆပြခဲ့ပါသည်^၁

ဆရာ ဦးခင်အေးက— “ပုံစံတူ အပြိုင်အဖွဲ့များသည် စကားကို ပို၍ ပြပြု ပြစ်ပြစ်ဖြစ်အောင် ဖွဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ဖတ်လိုက်လျှင် အထစ်အင့် မရှိဘဲ စာရေးသူ၏ ဆိုလိုချက်များ၊ စာဖတ်သူ၏ စိတ်အာရုံထဲသို့ ချောချောမွေ့မွေ့ ဝင်သွားသော အရေးအသားမျိုးကို ဆိုလိုပါသည်။ ထိုအရေးအသားမျိုးသည် မပင်မပန်း သာသာ ကလေး ဖတ်ရုံနှင့် အခိုပ္ပာယ်ကို အလွယ်တကူ နားလည်စေနိုင်သည့် အစွမ်းသတ္တိ ရှိပါသည်” ဟု ဆိုပါသည်^၂

ဂျက်ဖရီလိုချက် “ထင်သာမြင်သာသော ဟန်ချက်ညီညီ ဖွဲ့စည်းမှု” ဟု ဆိုခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် လိုချက် “ပုံစံတူ အပြိုင်အဖွဲ့များသည် ဗျည်းသံတူခြင်း အခြားသော အသံပုံစံတူများကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်”^၃

ထို့ကြောင့် ပုံစံတူ အပြိုင်အဖွဲ့များတွင် စကားလုံး (နှစ်လုံး)၊ စကားစု (နှစ်ခု)၊ စကားပုဒ် (နှစ်ခု) (သို့မဟုတ်) နှစ်ခုထက်ပိုသော ဆင်တူယိုးများဖြစ်သော စကားလုံး၊ စကားစု၊ စကားပုဒ်တို့၏အကြား ညီမျှမှုကို ခေါ်သည်။ (တနည်း) အပြိုင်ဖြစ်နေသော ဖွဲ့စည်းပုံ (သို့မဟုတ်) တည်ဆောက်မှုပင် ဖြစ်သည်။ တည်ဆောက်မှုသည် ဘာသာ စကား၏ အနက်အခိုပ္ပာယ် ရှုပ်ထွေးမှုကို ကာကွယ်ပေးသည်။ ရှင်းလင်းပြတ်သားမှုကို မြှင့်တင်ပေးသည်။ ထို့ပြင် ဖတ်ရှုနိုင်စွမ်းကိုလည်း တိုးတက်အောင် လုပ်ပေးသည်။

သာဓကအားဖြင့်-

မိဘကျေးဇူးနှင့် ပတ်သက်၍ ဆိုဆုံးမမှ တစ်ခုတွင်

“ဆပ်လေ မြတ်လေ
မြတ်လေ ဆပ်လေ
ဆပ်သူတွေ မြတ်ကြ၍
မြတ်သူတွေ ဆပ်ကြသည်”

စသဖြင့် စကားလုံး အစနှင့်အလယ်ကို အပြိုင်ရေးဖွဲ့ဟန်မျိုး ဖြစ်သည်။

^၁ Morner & Rausch, 1998, 161.

^၂ ခင်မင်၊ မောင်၊ ၂၀၀၃၊ ၇၀။

^၃ Leech, 1989, 62.

၂။ ဓမ္မစကားပြေ

ဓမ္မစာပေ စကားပြေဟူသည် ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့်ဆိုင်သော စာပေစကားပြေများကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လွှတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်ခွင့်ပြထားသောကြောင့် ဘာသာရေးဝါဒ အမျိုးမျိုးနှင့်ဆိုင်သည်။ မြန်မာစကားပြေများ ထွန်းကားလျက် ရှိပါသည်။ အရေအတွက် အများဆုံး ဘာသာရေးစကားပြေမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ စကားပြေ များဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာစကားပြေစာတမ်းတွင် -

“ဘာသာရေးစကားပြေသည် ဒသနစကားပြေ တစ်မျိုးပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဒသနစကားပြေ၌ ဘာသာရေး ပါချင်မှပါမည် ဖြစ်သော်လည်း ဘာသာရေး စကားပြေ၌မူ ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ဒသနအမြင်များ ပါဝင်ပါသည်။”

ဟု ဆိုထားပါသည်။

ဓမ္မစကားပြေစာပေနှင့် ပတ်သက်၍ စစ်ပြီးခေတ် မြန်မာနိုင်ငံ လွှတ်လပ်ရေး ရုပြီးနောက် ဆဋ္ဌသံဃာတိ တင်ပြီးသောအခါ ဆဋ္ဌသံဃာတိ အရှင်တို့သည် ပါ့၌ ပိဋကတ်တော်တို့ကို မြန်မာဘာသာ စကားပြေ ပြန်ဆိုတော်မူကြပါသည်။ ထိုမြန်မာပြန် ပိဋကတ်တော်တို့ အရှင်အဝါကြောင့်ပင် မြန်မာစကားပြေဖြင့် အများ နားလည်လွယ်အောင် ရေးသားထားသော ဗုဒ္ဓဓမ္မဆိုင်ရာ စာအုပ်များ ထွက်ပေါ်လာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဗုဒ္ဓစာပေရေးသားသူ ဖတ်ရှုသူများလည်း တိုးပွားလာပါသည်။ ထိုသို့ အများ ဖတ်နိုင်အောင်နှင့် နားလည်သောပါက်နိုင်အောင် စကားပြေဖြင့် ရေးသားကြရာ၌ ယော်ယျာအားဖြင့် မိရိုးဖလား၊ ပရိတ်၊ မေတ္တာနှင့် ဘာဝနာ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ဗုဒ္ဓစာပေကို လူတိုင်း လွယ်လင့်တကူ နားလည်ဖတ်ရှုနိုင်သည့် စကားပြေ အရေးအသားဖြင့် အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရု ဆရာတော် အရှင်နောကာဘိဝံသက “ရတနဲ့ ဂုဏ်ရည်”၊ “ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မ”၊ “အနာဂတ်သာသနာရေး” စသည့် စာအုပ်များ၊ မဟာဓမ္မသံဃာတိ သာသနာလက်းရာစာတမ်း၊ ယောအတွင်းဝန်နှင့် လယ်တီဆရာတော် တို့က ဝိမှတ္တာရသကျမ်း၊ ကာယာနှပသုနာကျမ်းများ တို့ကို ရေးခဲ့ပါသည်။

ကုန်းဘောင်ခေတ်နောင်းတွင် ပေါ်ထွန်းသော လယ်တီဆရာတော်၏ ဒီပနီ များကား ခက်ခဲနှင်းသော ဘာသာရေး သဘောတရားများကို အများနားလည်အောင် မြန်မာစကားပြေဖြင့် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ရေးသားထားသော ကျမ်းများပင် ဖြစ်သည်။

° စီစိဝင်း၊ ၂၆၅။

လယ်တီဆရာတော်၏ ဥထ္ထမပုရိသဒီပန္တလာများပင် ဖြစ်သည်။ ဥထ္ထမပုရိသဒီပန္တလာ အဆိုအမိန့် တစ်ခုတွင် - ဓမ္မစကားပြေ အရေးအသားနှင့် ပတ်သက်၍-

“ပါဋ္ဌကျမ်းသံနှင့် ပြောနေလျှင် စကားကြီးခန့်၏။ ပြောနေကျ မြန်မာစကားမျိုး မဟုတ်၍ အသိဉာဏ် တန်းခနဲ့ စိုက်မသွား၊ ယောင်ဝါးကြီး ဖြစ်နေကြ၏။ ထိုကြောင့် ဤစာအုပ်မှာ သဘော ပြောခန်းတွင် မြန်မာပြောချည်း လာလဲ့။”

ဟူ၍ ဆရာတော်၏ စကားပြောဝါဒကို တွေ့ရသည်။ ပါဋ္ဌသံ ကျမ်းသံ မလွမ်း စကားကြီး စကားခန့် မသုံးဘဲ စာဖတ်သူ အသိဉာဏ် တန်းခနဲ့၊ စိုက်ခနဲ့ နားလည် နိုင်မည့် မြန်မာစကားပြောရေးဟန်မျိုးကို ဆရာတော် လက်ခံကျင့်သုံးသည့် သာကေပင် ဖြစ်သည်။ ထိုစကားပြောရေးရာတွင် စာရေးသူတို့သည် အကြောင်းအခွင့် ရှိလာခဲ့လျှင် ပုံစံတူ အပြိုင်အဖွဲ့များကို သုံးသည်။ ထိုသို့ သုံးခွဲရာတွင် စာရေးသူတို့သည် ပုံစံတူ အပြိုင်အဖွဲ့များကို ကြိုတင်ရည်ရွယ်ပြီး ရေးဖွဲ့ခြင်းမဟုတ်ပါ။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာမောင်ခင်မင်က -

“စာရေးသူတွင် သဘောချင်းတူသော အချက်များကို ဖော်ပြ လိုသော စိတ်ကူးပေါ်လာသောအခါ အရေးအသား ကျမ်းကျင် ပြီးဖြစ်သော “လက်”က ဤသို့သော ပုံစံတူ အပြိုင်အဖွဲ့ ကလေးများကို စိတ်ကူးနှင့် လိုက်ဖက်စွာ ဟန်ချက်ညီညီ ဖွဲ့မိ တတ်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။”^၁

ဟုဆိုခဲ့သည်။ ဝိသုဒ္ဓမာ မြန်မာပြန်စကားပြေတွင်

ဝိသုဒ္ဓမြန်မာပြန်မှ အဝိဇ္ဇာ စသည်တို့၏ အနက်ဖော်ရာ၌ -

“အာရုံကို ထိတွေ့တတ်သောကြောင့် ဖသာမည်၏။
ခံစားတတ်သောကြောင့် စေတနာမည်၏။
ဆာလောင်တတ်သောကြောင့် တဏ္ဍာမည်၏။
ခွဲလမ်းတတ်သောကြောင့် ဥပါဒါန်မည်၏။
ဖြစ်တတ်၊ ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် ဘဝမည်၏”^၂

^၁ လယ်တီဆရာတော်၊ ၁၉၇၁၊ ၉။

^၂ ခင်မင်၊ မောင်၊ ၂၀၃၁၊ ၇၁။

^၃ မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနအဖွဲ့၊ ၁၉၇၁၊ ၃၁။

ဟူ၍ အလွန်သိလွယ်စေသော စကားလုံးများဖြင့် ဝါကျကို အတိနိုင်ဆုံး ဟန်ချက် ညီညီ ဖွဲ့ထားပုံကို တွေ့မြင်ရသည်။ ဤသို့ အမှတ်မထင်ဖြစ်တည်နေသော စကားပြေ မဟုတ်ကြောင်းကို စွန်းလွန်းဆရာတော် ဦးကဝိက-

“စကားပြေ ပြန်ဆိုရေးသားပုံမှာ မြန်မာပြန် ဖြစ်သောကြောင့် မြန်မာစကား ချောမောပြေဖြစ်ခြင်းနှင့် ပါဋ္ဌီ မတတ်သော စာဖတ် ပရိသတ်တို့အား ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သဘောပေါက် သိနားလည် စေခြင်းကို အထူးအလေးပြု၍ ပြန်ဆိုရေးသားထားကြောင်း သိကြစေလို၏”

ဟူ၍ မိန့်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဗုဒ္ဓ ဒသသနများကို အလျှင်းသင့်စွာ ညျှပ်၍ ပဋိပတ္တိ အလုပ်ပေးတရားကို လုံးဆောင်စွမ်းသည့် စကားပြေများ ဖြစ်တည်ရုံမှုမက လူ့လောက၏ အကျင့်ကောင်း၊ အကျင့်ဆိုးများကို လက်ခံလာအောင် ညွှန်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုမိန့်ခဲ့ပါသည်။ ထိုကြောင့် ဓမ္မစကားပြေစာပေတို့၏ နယ်ပယ်အတွင်းရှိ ပုံစံတူ အပြိုင်အဖွဲ့များကို ဖော်ထုတ်ရန် အလေ့လာခံအဖြစ် ရွှေးချယ်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၃။ ဓမ္မစကားပြု၍ ပုံစံတူအပြိုင်အဖွဲ့များ

ဘာသာတရားဆိုင်ရာ ဓမ္မစာပေတို့သည် ခက်ခဲနက်နဲ့လှသည်။ ခက်ခဲသော တရားအသီများကို စာဖတ်ပရိသတ်၏ မျက်စိတ်၊ နားထဲသို့ ချောချောရှာရှာ။ ဝင်သွားအောင် ပုံစံတူအပြိုင်အဖွဲ့ များကို ထည့်သွင်းရေးဖွဲ့လာကြခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဓမ္မစာပေသည် အများအားဖြင့် လူအများ ချက်ချင်း နားမလည်နိုင်သော ပါ၌ အသုံးများ ပါဝင်သည်။ ထိုကြောင့် လူတိုင်းနားလည်ရန် မလွယ်ကူပေ။ သို့သော် ထိုစာပေထဲတွင် ထိရောက်လေးနက်စေလိုသော သဘောဖြင့် ပုံစံတူ အပြိုင်အဖွဲ့လေး များကို ဖန်တီးရေးခြင်းသည် အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည့်အပြင် ရွတ်ဆို မှတ်သားရသည်မှာလည်း လွယ်ကူပြီး အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း ထင်ရှားနားလည် လာရပါသည်။

ဤစာတမ်းသည် ဓမ္မစာပေစကားပြေ စာပေအတွင်းရှိ ပုံစံတူ အပြိုင်အဖွဲ့ များကို ရေးဟန်ပညာရှုထောင့်မှ ဖော်ထုတ်တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ “ရေးဟန် ပညာအတွင်းရှိ အပြိုင်အဖွဲ့ပုံစံ သဘောအရ ပုံစံတူအဖွဲ့၊ (ဂ)မျိုး ရှိပါသည်။”

- ပုံစံတူ အပြိုင်အဖွဲ့ (၈)မျိုးမှာ-
- (၁) အစနှင့်အဆုံးပြောင်းပြန်ထပ်ခြင်း
  - (၂) အကြောင်းအရာတယ်တဲ့ဖွဲ့စည်းခြင်း
  - (၃) ဆန့်ကျင်ဘက်အနက်ယူဉ်ခြင်း
  - (၄) အကြောင်းအရာဖြည့်စွက်ခြင်း
  - (၅) အဓိပ္ပာယ်ရှင်းရှင်းဖွဲ့ခြင်း
  - (၆) တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်ပြောခြင်း
  - (၇) အဓိပ္ပာယ်မြှင့်၍ဖွဲ့ခြင်း
  - (၈) ပုံစံတူထပ်၍ပြောခြင်း

တို့ဖြစ်သည်။

ထိုပုံစံတူအဖွဲ့ (၈)မျိုးဖြင့် ဓမ္မစကားပြောပေအတွင်းရှိ ပုံစံတူ အပြိုင်အဖွဲ့ များကို ချိန်ထိုးလေ့လာတင်ပြသွားပါမည်။

၃၁။ အစနှင့်အဆုံးပြောင်းပြန်ထပ်ခြင်း^၁

အစနှင့်အဆုံး ပြောင်းပြန်ထပ်ခြင်းသည် ရှေ့စကားလုံးနှင့် နောက်စကားလုံး များကို အပြန်အလှန် ရေးဖွဲ့ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ ထိုအဖွဲ့မျိုးသည် သဒ္ဓါ အစိတ်အပိုင်း များ၏ ပြောင်းပြန်အစဉ်ဖြစ်ခြင်း သဘောမျိုးဖြစ်ပြီး ပုံတူဗွား၍မြင်ရသော အခြေအနေ မျိုးပင်ဖြစ်သည်။

သဘကအားဖြင့် ("က ခ ဂ ဟ")ကို ("ဟ ဂ ခ က")ဟု အပြန်အလှန် အပြိုင်ဖွဲ့ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

“အလိုက်မှားရင် အမှားလိုက်တတ်တယ်”^၂

လောကမှာ အမှားနှင့်အမှာန်ကို ဆုံးဖြတ်ပေးရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်က သိလျက်နှင့် အမှာန်ဘက်မှာ မရပ်တည်ဘဲ၊ မျက်ကွယ်ပြုပြီး အမှားဘက်လိုက်သည် ဟူသော တရားသဘောကို ထိုအပြိုင်အဖွဲ့မှ အလွယ်တကူ ထင်ရှားစေခဲ့သည်။

“မရှိလို့ မလှ။ မလှ။ လို့ မရှိ

^၁ Chiastic Parallelism/ Antistrophe

^၂ အာစာရာ (အရှင်)၊ ၂၀၀၀၀၊ ၁၇။

ရှိလို့ လူ။ လူ။ လို့ ရှိ။”

ဟူသော အပြိုင်အသုံးသည့် ဒါနအရာနှင့် ပတ်သက်၍ အကျိုးတရား ရရှိမှုကို လွယ်လွယ်နှင့် သိမြင်စေခဲ့သည်။

“ငါ မရှိ သူ မဖြစ်
သူ မရှိ ငါ မဖြစ်
သူ မရှိလည်း ငါ ဖြစ်တယ်
ငါ မရှိလည်း သူ ဖြစ်တယ်”

စသည့် အပြိုင်အဖွဲ့အသုံးသည် လောကလူသားတို့၏ အစွဲတစ်ခုကို ပြတ်သားစေ နိုင်သည့် အသုံးမျိုးပင် ဖြစ်သည်။ ပုံစံတူအသုံးကို နှစ်ကြိမ်ထပ်ခြင်းကြောင့် စာဖတ်သူ၏ အသိစိတ်ကို ပိုမိုလင်းပြနိုင်ခဲ့သည်။

“တော်တဲ့နေရာမှာ၊ ရောက်နေဖို့ထက်
ရောက်တဲ့နေရာမှာ၊ တော်ဖို့လိုတယ်
ကောင်းတဲ့နေရာမှာ၊ ရောက်နေဖို့ထက်
ရောက်တဲ့နေရာမှာ၊ ကောင်းဖို့လိုတယ်”

စသည့် အပြိုင်အဖွဲ့သည် အလေးအနှက်ပြုလိုသောအခါ အဓိကစကားလုံးများကို ထပ်ကာကျောက်ပြု သုံးထားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ စာရေးသူ၏ လမ်းညွှန်ဆုံးမမှု ထင်ရှားလာပြီး စာဖတ်သူ၏စိတ်ကို ပြုပြင်နာခံလွယ်စေသော အဖွဲ့ပင် ဖြစ်သည်။

“ညောင်ပင်ကြီးလောက်လူ။ ညောင်စွဲလောက်ရ^၁
ညောင်စွဲလောက်လူ။ ညောင်ပင်ကြီးလောက်ရ”

ယင်းအပြိုင်အဖွဲ့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ ဒါနနှင့် ပတ်သက်၍ အဓိက ကျေသော “စေတနာ” အတိုင်းအဆကို နှိုင်းပြခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဆင့်ကာ ထပ်ကာ အပြန်အလှန်သုံးမှုကြောင့် အလူ။ ဒါနတွင် စိတ်စေတနာသည် အရေးကြီးကြောင်း ပို၍ထင်သာမြင်သာ ဖြစ်လာရပြီး စာဖတ်သူအနေနှင့် စွဲမြှုမှတ်မိနိုင်သည်။

၃၂။ အကြောင်းအရာတူ ယူဉ်တဲ့ဖွဲ့ခည်းခြင်း^၃

^၁ အာစာရာ (အရှင်)၊ ၂၀၁၀၊ ၃၅။

^၂ အာစာရာ (အရှင်)၊ ၂၀၂၂၊ ၁၉၁။

အကြောင်းအရာတူ ယျဉ်တဲ့ဖဲ့စည်းသော အပြိုင်အဖွဲ့သည် အမိပ္ပါယ်ကို
ပြိုင်ဖဲ့ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့နှစ်ခုသည် အကြောင်းအရာ နှစ်ခု ဖြစ်သော်လည်း
အခြေခံအမိပ္ပါယ်မှာ တူညီသည်။

“ရေ့ဗူးနဲ့ထိုးမပါ နွေအခါမှသိ
ဒါနဲ့သီလမပါ သေခါမှသိ”
“ဘုရားဖက်တော့ အသက်ရှည်
တရားဖက်တော့ အမျက်ပြု
သံယာ ဖက်တော့ အခက်ဝေ”

ဟူ၍ သဘော သဘာဝချင်းတူသည့် အချက်အလက်များသည် အကြောင်းအရာ
ရွှေးချယ်မှုနှင့် လိုက်ဖက်ညီသော အဖွဲ့များပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အရှင်အာစာရ၏
“ဘာအရေးကြီးဆုံးလဲ”တွင်

“မေတ္တာနဲ့ ပေးဝေ
ကူသာနဲ့ ည်စံပေ
သစ္စာနဲ့ ထုစစ်
မစ္စရိယာနဲ့ ဖုထစ်
မမွှေ့နဲ့ တည်ဆောက်
အတ္တာနဲ့ မွှေနောက်”^၂

စသဖြင့် အရေးပါသော၊ ဖြစ်လေဖြစ်ထရှိသော အကြောင်းအရာချင်းတူသော အချက်
များကို ပါ၌စကားလုံးနှင့် မြန်မာစကားလုံး ယျဉ်တဲ့၍ ပုံစံတူပုဒ်များဖြင့် အပြိုင်ဖဲ့
ထားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ အပြိုင်ဖဲ့ထားသည့်အတွက် ခံညားမှုလည်း မပျက်ဘဲ အမိပ္ပါယ်လည်း
ပေါ်လွင်လာပြီး ဘာသာတရား၏ ဆုံးမမှုအားနှင့် လိုက်နာမှုအားကို လေးနှက်ထင်ရှား
လာရသည်။

^၁ Synonymic (Synonymous) Parallelism

^၂ အာစာရ (အရှင်)၊ ၂၀၁၂၊ ၄၁။

၃၄။ ဆန့်ကျင်ဘက်အနက်ယူဉ်ခြင်း^၁

ဆန့်ကျင်ဘက် အနက်နှစ်ခုကို ယုံေသာ အပြင်အဖွဲ့ပုံစံတွင် စကားစုတစ်ခုသည် အခြားစကားစုတစ်ခု၏ အနက်ကို ဆန့်ကျင်၍သွား အဖွဲ့မျိုးပင် ဖြစ်သည်။

သတ္တဝါတို့သည် မွေးဖွားပြီးနောက် ရင်ဆိုင်ရမည့် ပျက်စီးခြင်းတရား သဘောကို ပြဆိုရှု၍ သာမဏေကျော်၏ “သောကမီး အတွက် ရေ” တွင်

“မာမူမှန်သမျှ၊ နာမူမှာဆုံးပါတယ်
ပျို့မှုမှန်သမျှ၊ အိုမူမှာဆုံးပါတယ်
ရှင်မှုမှန်သမျှ၊ သေမှုမှာဆုံးပါတယ်”^၂

ဟူ၍ ပုံစံတူ ဖွဲ့ထားသည်။ မာနှင့်နာ၊ ပျို့နှင့်အို၊ ရှင်နှင့်သေ စသည်ဖြင့် ဆန့်ကျင်ဘက် အနက်သဘောရှိသည့် အသုံးများကြောင့် အဓိပ္ပာယ်ကို ကွင်းကွင်း ကွက်ကွက် နားလည်ဖော်နိုင်သည့် အစွမ်းသတ္တိကို ဖော်ပြနေပါသည်။

ထို့ပြင် လောကမှလူသားတို့၏ ကျရာတာဝန်မယူတတ်မှု၊ ယူတတ်မှုသည် မိမိစေတသိတ်ကြောင့်ပင် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့စေတသိတ်ကြောင့် အသက်ဆုံးပါးခါနီး ခံစားရမည်ဖြစ်သည်ကို ရည်ညွှန်းသော အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် -

“အနေကျပ်ရင်၊ အသေချောင်မယ်
အနေချောင်ရင်၊ အသေကျပ်မယ်”^၃

ဟူ၍ ကျပ်-ချောင်၊ ချောင်-ကျပ် စသော ပထမစကားစုနှင့် ဒုတိယစကားစု၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အနက်သဘော ပါဝင်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဆန့်ကျင်ဖက် သဘောတရား နှစ်ခုကို နေရာကျအောင် သုံးထားသည့်အတွက် ဆိုလိုသည့် အကြောင်းမှာ ပို့၍ ပေါ်လွင်ဖော်ပါသည်။

ဝိပဿနာ အလုပ်တရားနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆုံးမခဲ့သော အရှင်အာစာရဇ် “ဘာအရေးကြီးဆုံးလဲ” တွင်

^၁ Antithetical Parallelism

^၂ သာမဏေကျော်၊ ၂၀၀၃၊ ၃၀။

^၃ အာစာရာ၊ (အရှင်)၂၀၁၂၊ ၁၇၆။

“မမြင်ချင်နဲ့၊ မြင်အောင်တော့ကြိုးစား
မဖြစ်ချင်နဲ့၊ ဖြစ်အောင်တော့ကြိုးစား
မရချင်နဲ့၊ ရအောင်တော့ကြိုးစား”^၁

ဟူ၍ အငြင်းပြစ်ကား “မ” ဖြင့် ဆန့်ကျင်ဘက် အနက်ယှဉ်ကာ သုံးထားသည့်အတွက် လိုက်နာသူအဖို့ လွယ်ကူစွာ သိမြင်နိုင်သောအစွမ်းကို ဖန်တီးနိုင်သော အဖွဲ့ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်

“အရှပ်ထဲမှာ၊ ရှင်းအောင်နေ
မှန်းလျှင်အပြစ်၊ ချို့လျှင်အကျိုး
မြတ်နိုးတော့၊ သဒ္ဓါ”

စသည့် ဆန့်ကျင်ဘက် အနက်ယှဉ်ခြင်း အပြိုင်အဖွဲ့ အသုံးများသည် လောကီ လူတောင်အတွင်း လူမှုဝတ္ထရား နေထိုင်မှုကို ပို၍ထိရောက်စေသော အသုံးများ ဖြစ်သည်။

၃၄။ အကြောင်းအရာဖြည့်ခွက်ခြင်း၂

အကြောင်းအရာ ဖြည့်စွက်၍ဖွံ့ဖြိုးသော ပုံစံတူ အပြိုင်အဖွဲ့သည် စာဖတ်သူ၏ စိတ်အတွေးကို တိုးပွားစေသော အဖွဲ့ပုံစံပင် ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ - ဒုတိယ စကားစုသည် ပထမစကားစုကို ဖြည့်စွက်ထောက်ပံ့၍ အဓိပ္ပာယ်ကို ပိုမိုလေးနက် စေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

သာကာအားဖြင့် - အရှင်အာစာရ၏ “စိတ်အာဟာရ”တွင်

“ကာယသုခရှောင်နိုင်မှ၊ ဓမ္မသုခဆောင်နိုင်မည်
ကာမသုခရှောင်နိုင်မှ၊ ဘဝသုခအောင်နိုင်မည်”^၃

“အမှန်းတွေနဲ့ မခွဲမခွဲကြဘဲ၊ အပြီးတွေနဲ့သာ ခွဲခွဲချင်တယ်”

“ကုသိုလ်တစ်ပဲ၊ ငရဲတစ်ပိဿာ”^၄

^၁ အာစာရာ (အရှင်)၊ ၂၀၁၂၊ ၁၈၀။

^၂ Synthetic Parallelism

^၃ အာစာရာ (အရှင်)၊ ၂၀၁၀၊ ၁၅၉။

^၄ အာစာရာ (အရှင်)၊ ၂၀၀၁၊ ၆၀။

စသည့် အပြိုင်အဖွဲ့များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအဖွဲ့များသည် ပထမ စကားစုသည် စာဖတ်သူကို ပြီးပြည့်စုံသော အတွေးအသိကို မပေးနိုင်ပါ။ ဒုတိယ စကားစုဖြင့် ပြည့်စွက်၍ အတွေးနှင့်အသိကို ပြည့်စုံစေခဲ့ပါသည်။ ရေးသည့် အကြောင်းအရာကို နာခံလွယ်အောင် ခက်ခဲ့သော စကားလုံးများကိုရှောင်ဖြီး လွယ်ကူ လှသော စကားလုံးများကို သုံးထားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

၃၅။ အဓိပ္ပာယ်ရှင်းရှင်းဖွဲ့ခြင်း^၁

စကားဖြစ်ရပ်နှစ်ခုကို ယုဉ်တဲ့ဖွဲ့ခြင်းဖြင့် ပိုမိုရှင်းလင်းပြောပြစ်သော အဓိပ္ပာယ် အဖြစ် ရောက်ရှိစေသည့် အဖွဲ့မျိုး ဖြစ်သည်။ အကြောင်းအကျိုးဖြစ်ရပုံကို စကားစု နှစ်စုဖြင့်ဖော်ပြ၍ ရှင်းလင်းစေသော အဖွဲ့မျိုး ဖြစ်သည်။

“ပုံတော်ကို ကိုးကွယ်သည်မဟုတ်
ဂုဏ်တော်ကို ကိုးကွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။”
“အလို့လောဘ၊ ကြီးလွန်းက၊ ခေါ်ရပြီတွာလူ
အမျက်ဒေါသ၊ ကြီးလွန်းက၊ ခေါ်ရ ငရဲလူ
အမိုက်မောဟ၊ ကြီးလွန်းက၊ ခေါ်ရ တိရစ္ဆာန်လူ
ဤ(၃)ယောက်၊ လွတ်မြောက်မှ၊ ခေါ်ရ အစစ် လူ”^၂

စသည့် ပုံစံတူအပြိုင်အဖွဲ့တို့မှာ စာဖတ်သူကို နားလည်ရလွယ်ကူစေပြီး အဓိပ္ပာယ် ရှင်းလင်းစေသည်။ အဖွဲ့များ ဖြစ်သည်။ အကြောင်းနှင့် အကျိုး၊ အကျိုးနှင့် အကြောင်းကို ယုဉ်တဲ့ပြထားသဖြင့် နာခံလိုက်နာရန် လွယ်ကူလှသည့် ပုံစံတူ အဖွဲ့များ ဖြစ်သည်။

၃၆။ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်ပြောခြင်း^၃

အကြောင်းအရာ တစ်ခုအပေါ်တွင် နောက်ထပ် အကြောင်းအရာတစ်ခုက ဆင့်ကဲ၍ ဖွဲ့သည့် ပုံစံဖြစ်သည်။ ထိုပုံစံတွင် စကားစုနှစ်ခုမှ အကြောင်းအရာမှာ ဆက်စပ်မှုရှိပြီး ဒုတိယစကားစုတွင် ပါဝင်သော အသိပေးမှုသည် အမြင့်ဆုံး အနက်

^၁ Clarification Parallelism

^၂ အာစာရာ (အရှင်)၊ ၂၀၀၀၊ ၁၅၄။

^၃ Progression Parallelism

အမိဘယ်ကို ပေးနိုင်သည်။ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ပြောခြင်းဖြင့် စာရေးသူ၏ ဆိုလိုချက်ကို အသိပေးခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

အရှင်တိလောက၏ “ရှာဖွေခြင်းနှင့် ရရှိခြင်း” တရားတွင်

“ဘတိက နေ ရော

ရော ကနေ မရဏာ”^၁

“အလုပ်ကောင်းရင်၊ ကံကောင်းမယ်

ကံကောင်းရင်၊ အကျိုးပေးကောင်းမယ်”^၂

အရှင်အာစာရ၏ “အားမာန်မင်းသား”တွင်

“ပျင်းရင် ဖျင်းမယ်

ဖျင်းရင် ဆင်းမယ်”^၃

တိပိဋကသောဆရာတော်၏ “သတိမေတ္တာကောင်းစွာဖြည့်သွင်းတံတားခင်း”တွင်

“မသိလို့၌တယ်

၌လို့ပိတယ်

မသိကြီးလေ အငြိုကြီးလေ

အငြိုကြီးလေ အပိုကြီးလေ”^၄

“ကံချင်းတူလျှင် ဥာဏ်ရှိသူက သာတယ်

ဥာဏ်ချင်းတူလျှင် ဒီရိယရှိသူက သာတယ်

ဝိရိယချင်းတူလျှင် စည်းကမ်းရှိသူက သာတယ်

စည်းကမ်းချင်းတူလျှင်၊ စေတနာရှိသူက သာတယ်

စေတနာချင်းတူလျှင်၊ နှုတ်ချိသူက သာတယ်”^၅

“အတွေးတွေကို၊ သတိထား

စကားလုံးတွေ၊ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်

^၁ တိလောက၊ အရှင်၊ ၂၁။

^၂ တိလောက၊ အရှင်၊ ၄၂။

^၃ အာစာရ၊ (အရှင်)၊ ၂၀၀၁၊ ၈၂။

^၄ ယောဆရာတော်၊ ၇။

^၅ အာစာရ၊ (အရှင်)၊ ၂၀၀၁၊ ၇၇။

စကားလုံးတွေကို၊ သတိထား
 အပြုအမူတွေ၊ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်
 အပြုအမူတွေ၊ သတိထား
 အလေ့အကျင့်တွေ၊ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်
 အလေ့အကျင့်တွေကို၊ သတိထား
 အကျင့်စရိတ်တွေ၊ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်
 အကျင့်စရိတ်တွေကို၊ သတိထား
 ကံကြမ္မာတွေ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်”^၁

စသည့် ပုံစံတူ အပြိုင်အဖွဲ့များသည် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် အပြိုင်သုံးခြင်းဖြင့် စာရေးသူ၏ ဆိုလိုရင်းသည် လေးနက်ထင်ရှားလာသည့်အပြင် စာဖတ်သူ၏ စိတ်အာရုံကို ဆွဲဆောင်နိုင်သော အဖွဲ့မျိုးပင် ဖြစ်သည်။ အမိပ္ပာယ်ကို အရေးကြီးသော အချက်သို့ ရောက်အောင် လျှကားထစ်တက်သည့်ပမာ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် တက်၍ ဖွဲ့သော အပြိုင်အဖွဲ့လည်း ဖြစ်သည်။

၃၄။ အမိပ္ပာယ်ဖြော်၍မြွှဲမြင်း

အမိပ္ပာယ်မြှော်၍၌ဖွဲ့သော ပုံစံတူ အပြိုင်အဖွဲ့မှာ ပထမစကားစုတွင် ပေးထားသော အကြောင်းအရာက ဒုတိယစကားစုတွင်ပါသော အကြောင်းအရာကို အမိပ္ပာယ်မြှင့်တင်ပေးသော အဖွဲ့ပုံစံမျိုး ဖြစ်သည်။

အရှင်တိလောက၏ “ရှာဖွေခြင်းနှင့်ရရှိခြင်း”တွင်

“လောဘကို သင်မသတ်လျှင် သင့်ကို လောဘကသတ်လိမ့်မည် ဒေါသကို သင်မသတ်လျှင် သင့်ကို ဒေါသက သတ်လိမ့်မည် မောဟကို သင်မသတ်လျှင် သင့်ကို မောဟက သတ်လိမ့်မည်”^၂

“ဒါနမပါ ဖြစ်လေရာ၊ ဥစ္စာမွဲတတ်သည်
 ဥစ္စာမွဲက လူဘဝ အောက်ကျလွန်းလှသည်။
 သီလမပါ ဖြစ်လေရာ၊ ရောဂါထူတတ်သည်

^၁ အာစာရာ (အရှင်)၊ ၂၀၀၀၊ ၇၅။

^၂ Intensification Parallelism

^၃ တိလောက၊ အရှင်၊ ၂။

ရောဂါထူက၊ မရွင်ပြ၊ ဒုက္ခတိုးလသည်။
 ဘာဝနာမပါ ဖြစ်လေရာ ပညာချို့တဲ့မည်
 ပညာချို့က လူဗာလ အသုံးမကျဖြီ။”^၁

ထိုအဖြင့်အဖွဲ့များတွင် ရှေ့စကားစု၏ အသိပေးမှုကို နောက်စကားစုတွင် ပါဝင်သော အသိပေးမှုက အနက်အဓိပ္ပာယ် လေးနက်လာအောင် တွန်းအားပေးသော အဖွဲ့မျိုးပင် ဖြစ်သည်။ စာဖတ်သူ၏ စိတ်အသိကို တွေ့ဝေမနေစေသဲ အဆုံးသတ် ရလာခြင်းကို သတိပေးလိုက်ခြင်းပင်သည် စာရေးသူ ဆိုလိုချင်သည့် အဓိပ္ပာယ်ကို တိုက်ရှိက် ပို့ဆောင်နိုင်စေသည်။

၃၈။ ပုံစံတူထပ်၍ပြောခြင်း၂

သဘောချင်း၊ အရေးပါမှ အတိုင်းအဆချင်း တူညီသော စကားလုံး ပေါ်ဟာရများကို ထပ်ကျော့၍ ရေးခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ အဖြင့်အဖွဲ့များကို ထပ်ကျော့၍ ရေးသားခြင်းသည် ဘာသာစကား၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာ တစ်ခုဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဖွဲ့ဆိုခြင်းသည် နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်ပြီး ထင်ရှားလိုသော၊ စာရေးသူ ဆိုလိုချင်သော အကြောင်းအရာ အချက်အလက်ကို ဦးစားပေးဖွဲ့သော ပုံစံဟု ဆိုနိုင်သည်။

(က) အစ စကားလုံးထပ်ခြင်း^၃ (က.....) (က.....)

ထိုပုံစံတွင် စကားလုံး (သို့မဟုတ်) စကားစုများသည် အစနေရာ၌ လာတူနေခြင်းဖြစ်သည်။

(က) “စကား၊ စကားပြောပါများ

စကားထဲက၊ ဘတိပြ

တရား၊ တရားဟောပါများ

တရားထဲက ပါဋ္ဌာရ”

(ဂ) “သူတော်ကောင်းတို့သည်

သူတော်ကောင်းတရားကို

သူတော်ကောင်းတို့နှင့် နှီးနှောဟောပြောရာ၏”

^၁ ထိုလောက၊ အရှင်၊ ၃၉။

^၂ Repetition Parallelism

^၃ Anaphora

(ခ) အစနှင့်အလယ်စကားလုံးထပ်ခြင်း (က ... ခ ...) (က ... ခ ...)

ဤပုံစံတွင် စကားလုံးများသည် စာကြောင်း၏ အစနှင့် အလယ်တွင် တူညီအောင် ရေးဖွဲ့ထားသည့် ပုံစံဖြစ်သည်။

(၁) “ရပ်လှဖို့ထက် စိတ်လှဖို့ အရေးကြီးတယ်

ရပ်ချောဖို့ထက် စိတ်ချောဖို့က အရေးကြီးတယ်

ရပ်သန့်ဖို့ထက် စိတ်သန့်ဖို့က အရေးကြီးတယ်

ရပ်ပြင်ဖို့ထက် စိတ်ပြင်ဖို့က အရေးကြီးတယ်”^၁

(၂) “အနေတတ်မှ၊ အသေမြတ်မည်။

အနေအေးမှ၊ အသေအေးမည်။

အနေကောင်းမှ၊ အသေကောင်းမည်။

အနေရှင်းမှ၊ အသေရှင်းမည်။”^၂

(ဂ) အဆုံးစကားလုံးထပ်ခြင်း^၃ (.... က) (.... က)

ထိုပုံစံတူအဖွဲ့တွင် စကားလုံးများသည် စကားစု၏ နှစ်ဘက်စလုံးရှိ အဆုံး နေရာ၌ လာ၍ တူနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

“မတော်လှ။

မျှော်လှ။

ချော်လှ။

အပျော်လှ။”^၄

“ရှိုးရာဒါန

ရောရာဒါန

သဘောပါဒါန

သံယာဒါန”^၅

^၁ တိလောက၊ အရှင်၊ ၈၄။

^၂ အာစာရာ (အရှင်)၊ ၂၀၁၂၊ ၁၀၉။

^၃ Epistrophe

^၄ အာစာရာ အရှင်၊ ၂၀၁၂၊ ၄၉။

^၅ အာစာရာ အရှင်၊ ၂၀၁၂၊ ၅၀။

စကားစု၏ အဆုံးတွင် အမိက ဆိုလိုချင်သည့် စကားလုံးကို နောက်ဆုံးမှာ ထပ်ကျော့သုံးခြင်းကြောင့် အဓိပ္ပာယ်မှာ ပိုမိုထင်ရှားလာသည်ကို တွေ့ရသည်။

ထို့ကြောင့် ပုံစံတူ အပြိုင်အဖွဲ့များသည် စာပေ၏ ကြန်အင်လက္ခဏာ တစ်ခု ပင်ဖြစ်သည်။ မြန်မာဘာသာစကားနှင့် စာပေတွင် လုပေသာ ပုံစံတူ အပြိုင်အဖွဲ့များစွာကို ဖန်တီးသုံးလာခြင်းကြောင့် ရေးဟန်နယ်ပယ်တစ်ခုအဖြစ် သတိပြုမိနိုင် ပါသည်။ သို့သော် ပုံစံတူစကားစုများဖြင့် ဖွဲ့ထားသော အဖွဲ့များကို နေရာတိုင်းတွင် ပို၍ရေးသားမည်ဆိုလျင်လည်း သဘာဝကျမည်မဟုတ်ပါ။ ထွင်ရေးသည်ဟု ထင်လာ နိုင်သည်။ စာဖတ်သူအတွက် ငြိုင်းငွေ့သွားနိုင်သည်။ သို့သော် စာဖတ်ပရီသတ် နားလည်ရန် ခက်ခဲနိုင်သည့်အခါမျိုးနှင့် မိမိဆိုလိုချက်ကို အလွယ်တကူ ဖော်ပြရန် လိုအပ်သော အခါမျိုးကျမှ သုံးခြင်းသည်သာလျှင် ထိရောက်သော ရေးဟန်တစ်ခုဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ စာဖတ်သူ အနေနှင့်လည်း ပို၍ အာရုံစိုက်မိနိုင်ဖွယ် ရှိပါသည်။

ခံငြုံသုံးသပ်ချကာ

ဤစာတမ်းတွင် ဓမ္မစကားပြေစာပေကို ရေးဟန်ပညာရှုထောင့်မှ လေ့လာ၍ အပြိုင်အဖွဲ့ ပုံစံများကို ဖော်ထုတ်တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ဓမ္မစာပေများ ရေးသားရာတွင် ပါ၌အသုံးများကို ထည့်လျင် ဂဏ်ရှိသည်ဟု တရာ့က ယူဆသည်။ သို့သော် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လုပ်တို့သည် ဘာသာတရားကို အကြားအသီဖြင့် သိထားပြီဖြစ်သော်လည်း စာပေ၏ အမြင်အသီမှာ အများအားဖြင့် အားနည်းတတ်ပါသည်။ စာရေးသူတို့သည် ဘာသာတရား၏ သိမ်မွေ့နက်နဲ့မှာ ဆုံးမမှု၏ ထိရောက်မှုကို ပို၍ပို့ဆောင်ပေး ချင်သည်။ သိစေချင်သည်။ ထို့ကြောင့် ပါ၌အသုံးများထက် မြန်မာစကားပြေ သက်သက်ဖြင့် ရေးလာကြခြင်း ဖြစ်သည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဆုံးမမှုကို လွယ်ကူ မြင်သာအောင် စာရေးသူ ရည်ညွှန်းချင်သည့် အချက်လေးများနှင့် ပုံစံတူ အပြိုင်အဖွဲ့ လေးများကို အသုံးချသောကြောင့် စာဖတ်ပရီသတ်၏ စိတ်အာဟာရကို သွေ့ခြင်းအရရော၊ အဓိပ္ပာယ်အရပါ မှတ်သားရလွယ်သော အဖွဲ့များအဖြစ် ပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ခက်ခဲသော လောကုတ္ထာရာတရားများကို လောကီဟူသော ရေးဟန်အတတ်ပညာဖြင့် ဖန်တီးနိုင်ခြင်းသည်ပင် ဘာသာစကားဆက်သွယ်မှု လွယ်ကူစေရုံမှုမက အသိပညာတိုးပွားနိုင်မှုကိုပါ ပေးစွမ်းနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည်။

နိုင်း

ဤသတေသန လေ့လာမှုသည် မြန်မာစာပေ သင်ကြားမှုအတွက်သော လည်းကောင်း၊ မြန်မာစာပေ လေ့လာမှုအတွက်သော်လည်းကောင်း လိုအပ်သော နယ်ပယ်တစ်ခုအဖြစ် ဖော်ထုတ်ပေးရာရောက်သည်ဟု ယူဆပါသည်။ ထို့ပြင် စာရေးသူ၏ ဖန်တီးနိုင်မှုနှင့်အတူ စာဖတ်သူတို့အား လိုက်နာနိုင်မှုအား ထိန်းသိမ်းရန် နှင့် ညီမျှသော အတွေးအခြားများ ဖန်တီးပေးရာ၊ ဖော်ထုတ်ပေးရာ ရောက်သည်ဟု ယူဆမိပါသည်။

ကျမ်းကိုးဘာရင်း

မြန်မာဘာသာ

ခင်မင်၊ မောင်၊ ဓနဖြူ။ (၁၉၉၇)။ စာပေသမ္မဒရာ၌ လက်ပစ်ကူးခြင်း။ ရန်ကုန်၊ အားမာန်သစ်စာပေ။

ခင်မင်၊ မောင်၊ ဓနဖြူ။ (၂၀၀၃)။ ငယ်ပေါင်းကြီးဖော် မြန်မာစာနှင့် အရေးအသား ပြဿနာများ။ ရန်ကုန်၊ ကောင်းသန့်ပုန်ပို့ပို့က်။

ခင်မင်၊ မောင်၊ ဓနဖြူ။ (၂၀၁၁)။ ရေးဟန်ပညာနှင့် အနီးအနွေး ရန်ကုန်၊ စိတ်ကူးချို့ချို့။ စီစိဝင်း (၃၇၆)။ မြန်မာစကားပြောတမ်းများ၊ ခုတိယတွဲ။ ရန်ကုန်၊ စာပေါ်မာန်။ တိလောက (အရှင်)။ ရွာဖွေခြင်းနှင့် ရရှိခြင်း။

မြန်မာနိုင်ငံဗွဲသာသနာအဖွဲ့။ (၁၉၇၁)။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မြန်မာပြန်၊ စတုထွဲတွဲ။ ရန်ကုန်။ ယောဆရာတော် (တိပိဋက)။ (၂၀၀၇)။ သတိမေတ္တာကောင်းစွာဖြည့်သွင်းတံတားခင်း။ ရန်ကုန်၊ မြစ်သာပုန်ပို့ပို့က်။

လယ်တိဆရာတော်။ (၁၉၅၁)။ ဥစ္စမပုရိသဒီပနီ။ ရန်ကုန်၊ ဟံသာဝတီပုန်ပို့ပို့က်။ သာမဏေကျော်။ (၂၀၀၃)။ သောကီးအတွက်ရော်။ ရန်ကုန်၊ သံလွင်ဦးပုန်ပို့ပို့က်။ အာစာရ (အရှင်)၊ ကံယုံ။ (၂၀၀၀)။ စိတ်အာဟာရ။ ရန်ကုန်၊ ရာပြည့်စာပေ။ အာစာရ (အရှင်)၊ ကံယုံ။ (၂၀၀၁)။ အားမာန်မင်းသား။ ရန်ကုန်၊ ရာပြည့်စာပေ။ အာစာရ (အရှင်)၊ ကံယုံ။ (၂၀၀၂)။ ဘာအရေးကြီးဆုံးလဲ။ ရန်ကုန်၊ ရာပြည့်စာပေ။ အာစာရ (အရှင်)၊ ကံယုံ။ (၂၀၀၂)။ အမျိုးမှန်အစိုးတန်း။ ရန်ကုန်မြို့၊ ရာပြည့်စာပေ။

အင်လိပ်ဘာသာ

- Leech, Geoffrey N, (1989), *A Linguistic Guide to English Poetry*, London and New York, Longman.
- Morner, Kathleen and Ralph Rausch, (1975), *NTC's Dictionary of Literary Terms*, Lincolnwood (chicago), NTC Publishing Group.
- Naw Ju Paw, (2004), *Parallelism: a literary style of Bible*, Research Paper, English Department, Yangon University.
- Soe Naing, Dr, (2009), *A Style of Myanmar Proverbs and Sayings*, Department of West Yangon University.
- Wales, Katies, (2001), *A Dictionary of Stylistics*, 2nd Edition, Harlow, Pearson Education Limited.